

Dictamen 6/2020

En data 27 de febrer de 2020, d'acord amb el que estableix l'article 171.3 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el projecte normatiu següent:

Projecte de decret pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum dels ensenyaments d'idiomes de règim especial

La Comissió Permanent, en aplicació dels apartats g) i h) de l'article 11 del Reglament del Consell Escolar de Catalunya, ha elaborat aquesta proposta de dictamen.

ANTECEDENTS LEGALS

Primer

L'Estatut d'autonomia de Catalunya determina a l'article 131.3.c) que correspon a la Generalitat de Catalunya la competència compartida per a l'establiment dels plans d'estudi corresponents, incloent-hi l'ordenació curricular.

Segon

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, estableix a l'article 64.1 que els ensenyaments d'idiomes tenen per finalitat capacitar els alumnes per a l'ús comunicatiu dels diferents idiomes, al marge de les etapes ordinàries del sistema educatiu. El mateix article, a l'apartat 2, estableix que els ensenyaments reglats s'organitzen en nivells que es determinen en l'ordenament. A l'apartat 3 es determina que els ensenyaments reglats d'idiomes s'imparteixen a les escoles oficials d'idiomes i als centres públics delegats, que a aquest efecte en depenen. L'apartat 4 estableix que correspon al Govern determinar els currículums dels diversos nivells dels ensenyaments reglats d'idiomes i els requisits que han de complir les escoles oficials d'idiomes, els centres públics delegats i els centres privats autoritzats. Finalment, l'apartat 5 encarrega a l'Administració educativa la regulació de les característiques de les proves d'avaluació i d'homologació conduents a l'obtenció dels certificats de domini d'idiomes.

Tercer

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, regula, en els seus articles 59, 60, 61 i 62, els ensenyaments d'idiomes, i estableix, a l'article 3.6, que aquests ensenyaments tindran la consideració d'ensenyaments de règim especial. Així mateix determina, a l'article 59.1, que els ensenyaments d'idiomes tenen per objecte capacitar l'alumnat per a l'ús adequat dels diferents idiomes fora de les etapes ordinàries del sistema educatiu, i els organitza en tres nivells: Bàsic, Intermedi i Avançat. La Llei també disposa que els ensenyaments del nivell Bàsic tindran les característiques i l'organització que les administracions educatives determinin.

Quart

El Reial decret 1041/2017, de 22 de desembre, pel qual es fixen les exigències mínimes del nivell bàsic a l'efecte de certificació, s'estableix el currículum bàsic dels nivells intermedi B1, intermedi B2, avançat C1 i avançat C2, dels ensenyaments d'idiomes de règim especial que regula la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i s'estableixen les equivalències entre els ensenyaments d'idiomes de règim especial regulats en diversos plans d'estudis i els d'aquest Reial decret, reordena els nivells d'aquests ensenyaments i modifica la seva correspondència amb el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües, així mateix, s'estableixen els efectes dels certificats acreditatius de la superació dels nivells Bàsic, Intermedi B1, Intermedi B2, Avançat C1 i Avançat C2 d'aquests ensenyaments, així com els requisits mínims de la documentació acadèmica necessària per garantir la mobilitat de l'alumnat. Finalment, s'estableix la possibilitat de certificar, a més de la competència general, les competències parcials per activitats de llengua.

Cinquè

El *Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües: aprendre, ensenyar, avaluar* (Consell d'Europa, 2001) proporciona unes bases comunes per a la descripció d'objectius, continguts i mètodes per a l'aprenentatge de llengües de manera que els cursos, els programes i les qualificacions descriguin d'una manera exhaustiva el que han d'aprendre a fer els aprenents de llengua a l'hora de comunicar-se i quins coneixements i habilitats han de desenvolupar per ser capaços d'actuar de manera efectiva.

CONSIDERACIONS GENERALS

La Comissió Permanent valora positivament l'ordenació que el present decret fa dels ensenyaments d'idiomes de règim especial d'acord amb el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües tot establint-ne els criteris d'admissió, l'organització dels diferents nivells, els mecanismes d'avaluació, permanència, certificació i mobilitat, l'oferta específica per a determinats col·lectius i l'estructura, els objectius, els continguts i la durada del currículum.

S'ha determinat no entrar en l'anàlisi dels annexos, perquè s'ha considerat que contenen aspectes tècnics i d'especialització que han de ser estudiats i debatuts en uns altres àmbits.

CONSIDERACIONS AL TEXT

Afegir a l'article 16.5 "o al primer curs del nivell següent", d'acord amb el que preveuen els articles 10.4 i 12.6 del mateix Decret.

Canviar el títol de la Disposició addicional segona per "Centres públics delegats", ja que el seu contingut no té a veure amb l'accessibilitat.

A l'Annex I, 1. Estructura, canviar el redactat de "afavorir les actituds de la ciutadania envers l'aprenentatge de llengües" per "afavorir les actituds positives de la ciutadania envers l'aprenentatge de llengües".

L'enumeració dels continguts relatius a la competència lingüística comunicativa que es fa a l'apartat 1.2.2 de l'Annex I és poc clara. Es considera que una redacció en forma de llistat que clarifiqui quins són els cinc apartats i inclogui les explicacions que s'ofereixen al paràgraf següent seria més adequada. La nova redacció quedaria com segueix:

- a) Competència nocional-funcional: inclou els continguts relatius a les funcions i propòsits de la comunicació.
- b) Competència discursiva: tracta l'organització del discurs, les diferents tipologies textuals i els àmbits d'ús tenint en compte els continguts relatius al text, entès com a unitat mínima de comunicació.
- c) Competència sociocultural i sociolingüística: fomenta el coneixement intercultural que permeti a l'aprenent interpretar les situacions de comunicació i convencions socials en la llengua objecte d'estudi.
- d) Competència per activitat de llengua: tracta les activitats, les estratègies i la tipologia textual relatives a la comprensió oral i escrita, l'expressió oral i escrita i la mediació.
- e) Competència lingüística: se centra en els elements formals de la llengua, que inclouen el lèxic i els aspectes semàntics, la morfosintaxi, la fonètica i la fonologia i l'ortografia i els aspectes gràfics.

RECOMANACIONS

Unificar en tot el text del Decret les expressions "Departament d'Educació" i "Departament amb competències en matèria de política educativa en l'àmbit de l'Ensenyament no universitari".

Oferir la llengua aranesa dintre dels ensenyaments d'idiomes de règim especial, atès que el seu coneixement és un requisit o es valora com a mèrit en la provisió de places destinades a l'Aran, així com la llengua gallega.

D'acord amb el Protocol per la Garantia dels Drets Lingüístics (Donostia 2016) es proposa establir una discriminació positiva envers les llengües minoritzades pròpies del territori de la comunitat lingüística, proposant la gratuïtat com a mesura compensatòria. Es demana, per tant, fer efectiva la gratuïtat fins al B1 del Marc Europeu Comú de Referència acordada en mesa sectorial el juny del 2017 i la gratuïtat progressiva fins al C1.

Es considera prioritari tornar a posar els preus públics de les EOI a nivells anteriors a l'increment de 2014 i acabar amb el recàrrec de segona matrícula

El Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit telemàticament el 9 de juny de 2020, ha estudiat la proposta elaborada per la Comissió Permanent i ha aprovat per 31 vots a favor i 2 en blanc aquest **DICTAMEN**.

El secretari

Jordi Rodon Cuixart